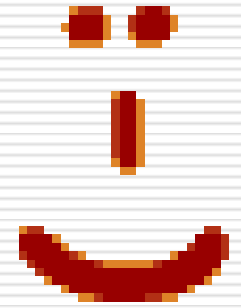

ÖNLEYİCİ REHBERLİK

Prof. Dr. Serap NAZLI

Neden Önleme? Neyi Önleme?

- **Soru:** Dünyadaki ilk önleme çalışmaları hangi alanlarda yapılmıştır?
- PDR hizmetlerinde önleme çalışmaları ne zaman, hangi konularda başlamıştır?
- Ülkemizde okullarda hangi konularda önleyici PDR hizmetlerine ihtiyaç vardır?

Öğretmeni tarafından taciz edilen lise öğrencisi Cansel intihar etti

*Okuldaki herkes
biliyordu ama...*

***Öğretmen
tecavüzü
canından etti!***

haberport
haberler için

#canseliçinsusma

- ❑ Kayseri Melikgazi'de lisede okuyan 12'nci sınıf öğrencisi Cansel, öğretmenini Bayram Ö.'nün tecavüzüne uğradı, 2 gün sonra yaşamına son verdi.
 - ❑ Cansel, öğretmenini Bayram Ö.'nün cinsel istismarına uğrayınca durumu önce arkadaşlarıyla ardından öğretmenleriyle paylaştı.
 - ❑ Okul yönetiminin durumu ört-pas etmek istemesi ve şikayetlerinin sonuçsuz kalması sonucu Cansel, babasının tabancasıyla kendisini başından vurdu. Savcılık, olayla ilgili olarak 'inceleme' başlatılmasına karar verdi.
 - ❑ İddiaya göre okul yönetimi olayın üzerini kapatmak istedi. Şikayetlerinden sonuç alamayan [Cansel](#), çarşamba günü evinde babasının tabancasıyla kendisini başından vurdu. Ağır yaralanan Cansel, hastaneye kaldırıldı ancak kurtarılamadı. Cansel Kırşehir'de toprağa verildi.
-

-
- **Cansel'in ailesi** olayla ilgili şöyle konuştu: "Okul yönetimine şikayet etmiş fakat olayın üstü kapatılmak istenmiş. Olaydan bütün arkadaşlarının haberi var. Matematik öğretmeni Kayseri Kapalı Cezaevi'nde. Mahkemede suçunu itiraf etmiş. Öğretmen, okul yönetimi ve hatta Milli Eğitim Bakanlığı hakkında tazminat davası açacağız. Sorumluların ceza alması için elimizden gelen ne varsa yapacağız."
 - Olayı örtbas eden okul müdürü, müdür yardımcısı ve **2 rehber öğretmen** açığa alındı.
22 Şubat 2016

Kayseri'de 12'inci sınıf öğrencisi Cansel Buse K.'yı istismar ederek intiharına yol açmakla suçlanan matematik öğretmeni Bayram Ö.'nün kadına şiddet ve cinsel tacizle mücadele konulu sertifika programına katıldığı ortaya çıktı.

Bayram Ö., saldırıdan altı ay önce Sabancı Üniversitesi'nde Birleşmiş Milletler (BM) desteğiyle düzenlenen Mor Sertifika Programı Semineri'ne katıldı. Bayram Ö. cinsel şiddet, şiddetin ruh sağlığı üzerine etkisi, cinsel taciz vakaları, çocuk gelinler konularındaki eğitimini '**başarı**'yla tamamlayarak sertifika da aldı.

23.02.2016

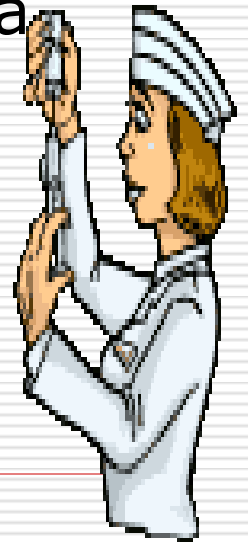
Sosyal medyada kampanya

Kayseride 18 yaşındaki bir kız Matematik öğretmenin tecavüzüne uğradı , şikayet edildi ancak hiçbir şey yapılmadı kız dayanamadı ve intihar etti kurtarılamadı . Bunun tecavüzün yanında bir cinayet olmasına rağmen kimse hala harekete geçmedi . Olayın üstü örtülmeye çalışıyor. Kayseride bile hala çoğu insanın haberi yok. Lütfen sesimizi duyurmamıza yardımcı olurmusunuz (twitter:#Canseliçinsusma etiketiyle lütfen yardımcı olalım) Hatırlıyormusunuz çocukken hepimize okul 2. Eviniz derlerdi ... Şimdiden teşekkürler..

-
- ❑ **Suçu bildirme:** Bildirim, suçlunun yakalanması ve cezalandırılması ve çocuğun korunmasını sağlamak için gereklidir. Aynı zamanda durumu fark eden kamu görevlisi ve sağlık görevlisi için de bir yükümlüdür.
 - ❑ Danışman, görevi sırasında çocuğa karşı işlenen suçu görevi nedeniyle öğrenirse derhal yetkili makamlara bildirmek zorundadır. Yetkili makam polis veya savcılıktır.
 - ❑ Suçu bildirmeme TCK'da ayrı bir suç olarak düzenlenmiş olup suçu işleyenin kamu görevlisi olması durumunda daha ağır bir ceza öngörülmüştür.
 - ❑ İşlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, **bir yıla kadar** hapis cezası ile cezalandırılır. (TCK-Madde 278)
-

-
- Dünyadaki ilk önleme çalışmalarından biri;
 - 150 yıl önce Jhon Snow'un binlerce kişinin öldüğü Londra'daki salgında, **koleranın sudan** bulaştığını anlayarak, su kaynağı olan kuyuyu kapattırmasıyla ilgilidir. Bu önlemden sonra kolera hastalarının sayısında ciddi düşme gözlenmiştir.

Okullarda önleme çalışmaları

- Ne zaman?
- Neden?
- Hangi konularda?
- Okul psikolojik danışmanının rolü ne olmalı???

Myrick'e (1993) göre PDR hizmetlerinin 4 temel işlevi/yaklaşım:

- Çare bulucu-iyileştirici-tedavi
 - Krize müdahale edici
 - Gelişimsel (1960)
 - Önleyici (1980)
-

Önleyici Rehberlik Hizmetleri

- **Gelecekte** istenmeyen olay ve durumları önlemek için şimdiden önlemler almak
 - Gelecekte istenen olay ve durumları artırmak için bazı etkinliklerde bulunmak
-

ÖNLEME ÇALIŞMALARI

- Önleme çalışmaları farklı araştırmacılar tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır.
 - Örn. Caplan (1964), önleyici yaklaşımları **temel, ikincil ve üçüncül önleme** olarak üçe ayırmış ve temel önleme çalışmalarını hepsinin atası olarak kabul etmiştir.
-

Caplan'a göre önleyici yaklaşımlar

□ **Temel Önleme**

■ Toplumdaki tüm sağlıkla ilgili bozuklukların olmasını ya da tekrarlanmasını azaltmaya yöneliktir.

■ **Henüz etkilenmemiş kişileri** hedefler.

□ Örn.: İlköğretim 1.kademe okul psikolojik danışmanı, çocukların eninde sonunda tutum ve değerlerini sorgulayacakları durumlarla karşılaşacaklarını düşünerek; çocukların duygularının farkına varacakları, başkalarını daha kolay anlayabilecekleri bir program uygulama koyar. Ya da lise düzeyinde meslekler, cinsellik vb bilgi verilerek doğru seçimler yapmalarına yardımcı olunabilir.

□ Michelle Obama ve obezite kampanyası

□ İkincil Önleme

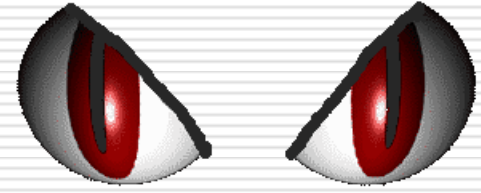
- Henüz olmuş olayların süre ve sayı olarak yayılmasını engellemeyi amaçlar.
 - **İlk sorunlar görüldüğünde** gerçekleştirilir.
 - Örn. Duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ifade edemeyen, başkalarına hayır diyemeyen ergenlerden seçilen bir gruba (düşük atılganlık skoru nedeniyle) arkadaş baskısına karşı koyma becerileri öğretilir. (Hayır eğitimi)
 - Bu sayede sigara-alkol gibi madde tüketimine karşı ikinci düzey önleme yapılmış, **tüm okulla değil okuldaki riskli grupla** çalışılmış olur.
-

□ Üçüncül Önleme

- Sorunların sonucunda oluşan bozuklukların, eksikliklerin azaltılmasını amaçlar
- Geleneksel **tıbbi** modellere yakındır
- Çare bulucu-iyileştirici-tedavi işlevle arasındaki fark belirgin değildir.

- Örn: madde kullanımı rehabilitasyon programından sonra okula tekrar başlayan öğrenciye verilen destek hem tedavinin bir parçası hem de üçüncü düzey önleme çalışmasıdır.
-

Risk Etmenleri

- Risk etmenleri sorunların ortaya çıkmasına ya da artmasına neden olabilecek **daha çok psikososyal kökenli etmenleri** içermektedir.
 - Sizce bu etmenler nelerdir?
-

Çocuklar için risk oluşturabilecek etmenler:

- Aile içi şiddet
 - Ayrılma
 - Boşanma
 - Uygun olmayan ana-babalık gözetimi(zayıf ana-babalık bağları)
 - Çocuk ihmali ya da istismarı
 - Ana-babalarda biri veya ikisinin madde bağımlılığı
 - Aşırı yoksulluk ve sosyal güvenlik haklarının yokluğu
 - Oturulan yerleşim yerinin sorunları
 - Çocuğun sık sık okuldan kaçması
 - Kronik hastalık ya da engelinin olması
 - Akranları tarafından reddedilmesi
 - Yalnızlık ve soyutlanma yaşamaması
 - Öğrenme bozuklukları, hiperaktivite sorunu olması vb
-

Ergenler için risk faktörler:

- Yukarıdakilere ek olarak,
 - Çete üyeliği
 - Maddenin kötüye kullanımı
 - Cinsel kurban olma, tecavüze uğrama, fahişelik yapma ya da aile içi cinsel ilişki,
 - Rastgele cinsel ilişki
 - Sık sık okuldan kaçma
 - Terk edilmiş ya da evsiz olmak
 - Gözaltında tutulma koşuluyla salıverilme ya da suçlu olma
-

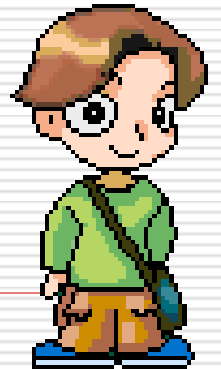
TC'de Genel Risk Faktörleri Nelerdir?

- Ekonomik sıkıntılar (işsizlik %21)
- Eğitim koşulları (MEB &PISA)
- Yaş (Özellikle ergenlik)
- Cinsiyet
- Aile (hatalı tutum, şiddet/boşanma/bağımlı vb ailevi nedenler)
- Çevre (rol model)
- Kitle iletişim araçları (sosyal medya)
- Küçük yaşta evlilik & boşanma oranları
- Artan suç oranları
- BAŞKA??????

Koruyucu Etmenler

□ Koruyucu etmenler 2 gruptur:

- **A-Bireysel özellikler** ve beceriler, stresin olumsuz etkilerini azaltabilir.
- Belli davranışsal ve bilişsel becerilerin kazandırılması stresli durumlarla başa çıkma becerilerini kazandırabilir ve böylece psikolojik belirtileri azaltabilir.
- **Temel yaşam becerileri!!!**

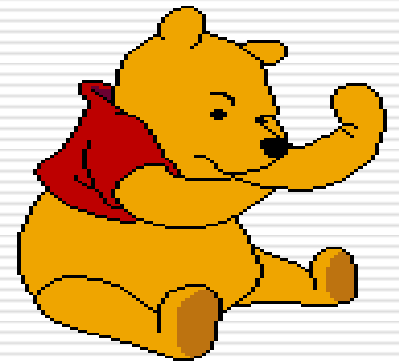

-
- **B-Çocuğun sosyal destek** kaynaklarının olması, **ana-baba** sıcaklığını hissetmesi, uygun disiplin alması, **yetişkin** yol göstericiliğine ve gözetimine sahip olması, aileye bağlılık ve diğer sosyal olmayı kolaylaştıran **arkadaşların** varlığı da koruyucu etmen olarak rol oynar.
 - Diğer sosyal destekler????
 - Okul danışmanı????

Düşünelim???

- Sizce okullarımızda hangi konularda, hangi düzeyde önleme çalışmalarına ihtiyaç var? Neden?
- Okul psikolojik danışmanına düşen görevler nelerdir?

Problemlere Örnekler

- Madde kullanımı
 - Akademik başarısızlık
 - Suç ve ergenlik suçları
 - Ergen hamileliği
 - Okul terki
 - Şiddet
 - Zorbalık
 - ????????
-

Bağımlı çocuk ve ergen

Bağımlılık
aklı ve iradeyi
çalışmaz hale getirir.

Suçlu çocuk-ergen yoktur,
Suça itilmiş çocuk-ergen vardır.

Okullarda Önleme Çalışmaları Nasıl Yapılmalı?-1

- Bireysel yönelimli olmaktan çok **grup** (sınıf rehberliği ve psikoeğitim) yönelimli olmalıdır.
 - Son zamanlardaki yaşantıları nedeniyle **risk** oluşturabilecek kişilerle birlikte, **henüz bir uyumsuzluk yaşantısı olmayan gruplar** hedeflenmelidir. (**temel önleme**)
-

Okullarda Önleme Çalışmaları Nasıl Yapılmalı?-2

- Hem psikolojik sağlığı daha iyi hale getirme hem de uyumsuzluğu önleme potansiyeline sahip, **kuramsal bilgilere dayalı programlar** hazırlanmalıdır.
 - **Sizce hangi programlar????**
 - Okuldaki **öğrenme problemleri** ve bu problemlere katkıda bulunan davranış problemlerine yönelik olarak çalışılmalıdır.
-

Okullarda Önleme Çalışmaları Nasıl Yapılmalı?-3

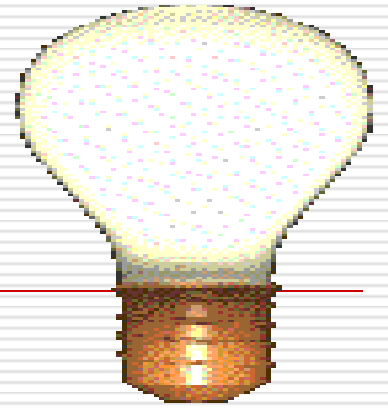
- Okul psikolojik danışmanları ve yöneticiler etkin bir biçimde planlamaya ve uygulamaya katılmalıdır. (koordinasyon/liderlik)
 - Program geliştirme aşamasında program geliştirme uzmanlarıyla işbirliği yapılmalıdır.
-

Okullarda Önleme Çalışmaları Nasıl Yapılmalı?-4

- Uzun süreli programlar planlanmalıdır.
 - NEDEN????
 - Çevresel etkenler dikkate alınmalıdır.
 - NELER?????
 - Okul, aile ve toplum işbirliği, önleme çalışmalarının etkililiğini artırır.
 - Etkili programların sadece önleyici değil, geliştirici işlevi de olmalıdır.
 - NEDEN????
-

Okullarda Önleme Çalışmaları Nasıl Yapılmalı?-5

- ❑ Önleyici programlarda genel **yaşam becerilerine** de yer verilmelidir.
 - ❑ Programlar **çocukları ve ergenleri kapsamalı** ve onların gelişim düzeylerine, **yaşlarına** ve **kültürüne** uygun olmalıdır.
 - ❑ Öğretim yöntemi didaktik, tek yönlü değil; akran tartışma grupları, grupla problem çözme gibi karşılıklı **etkileşme dayalı yöntemler** kullanılmalıdır.
 - ❑ **Hangi yöntemler??????**
 - ❑ Programlar **ebeveynleri** de kapsamalıdır.
-

Beceri & Önleyici PDR

Temel sayıldı:

- Beceri-önleyici müdahale iç içe olmalıdır.
 - Uzun süreli **beceri-önleyici eğitim programları** tasarlanmalıdır.
 - Neden beceri eğitimi olmadan, önleyici programlar **eksik** kalır????
-

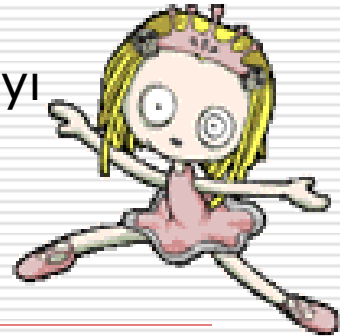
-
- *Beceri eğitimi programları* bireylere; toplumda bağımsız, daha etkili, verimli, üretken vb. yaşayabilmelerine yardımcı olacak becerileri kazandırması için planlanan; belirli bir zaman süreci içinde sistemli, düzenli yapılan eğitim durumlarının / yaşantılarının tümüdür.
 - Literatürde temel yaşam becerileri & beceri eğitimi & meta yeterlikler vb

-
- **Önleyici eğitim** programları olası riskli davranışı önlemek ve/veya istenilmeyen bir davranışı ortadan kaldırmak; istendik davranışları artırmak için amacıyla planlanan programlardır.
 - **3 konuda** önleyici programlar daha yaygındır: **Şiddet, bağımlılık, cinsel eğitim.**
-

Beceri eğitimi programları ile öğrencilere:

- ❑ kendini tanıma,
- ❑ kendine değer verme,
- ❑ kişiler arası etkili iletişim kurma,
- ❑ kendi davranışlarını kontrol etme,
- ❑ etkili öğrenme ve ders çalışma,
- ❑ kariyer planlama,
- ❑ başa çıkma becerileri,
- ❑ amaç belirleme becerileri,
- ❑ karar verme - problem çözme becerileri vb. kazandırmayı hedefler.

Temel Yaşam Becerileri

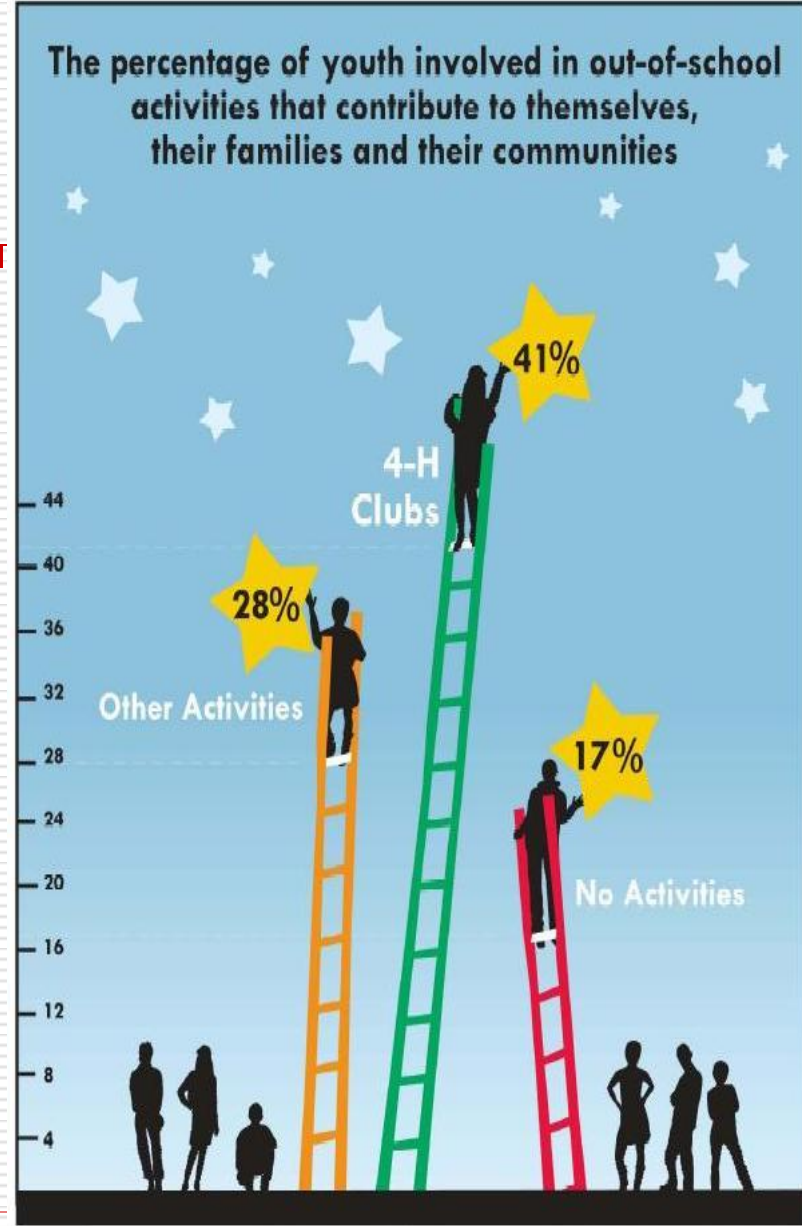
1. Kendini tanıma ve kabul etme
2. Etkili iletişim
3. Sorumluluk
4. Verimli ders çalışma
5. Kariyer planlama

Pozitif Gençlik Gelişimi Nedir?

- ❑ Gelişimsel bir yaklaşım
- ❑ Kuramsal Temelleri: Ekolojik Yaklaşım, Pozitif psikoloji,
- ❑ Richard Lerner
- ❑ “Gençlerin olumlu özellikleri, güçlü yanları, karakter güçleri üzerine odaklanarak ve bu özelliklerin gelişimini destekleyerek, yetişkinlik döneminde gençlerin yaşamlarını işlevsel bir şekilde sürdürmelerine yardımcı olmayı amaçlayan bir yaklaşımdır.”

- ❑ Okul sonrası saatleri ve yaz tatilleri ergenlerin yetişkin ve çocuklarla olumlu ilişkiler kurabileceği zamanlardır.
- ❑ Amerika'da 400'den fazla gençlik organizasyonu vardır.
- ❑ Bu organizasyonlar her yıl 30 milyon gence hizmet vermektedir.
- ❑ En büyük gençlik organizasyonu 4-H'dir.

Source: The 4-H Study of Positive Youth Development, 2007

4-H Organizasyonu

head heart

hands health

4-H gençler arasında vatandaşlığı, liderliği ve yaşam becerilerini geliştirebilmek adına gerçekleştirdiği programlar deneyimsel öğrenme ortamlarına dayanmaktadır.

Üç Düzeyde (temel, ikincil, üçüncül) Önleyici Program Örneği=Zorbalık

Temel Önleme:

- Zorbalık konusunda **veri toplama**
 - Okulda zorbalığa maruz kalan öğrencilerin oranının belirlenmesi
 - Nerede
 - Hangi saatlerde
 - **Amaçların belirlenmesi** ve uygun **programın** seçilmesi ya da geliştirilmesi
-

Temel Önleme

- Derslerin planlanması ve tüm sınıflara aktarılması (**Sınıf rehberliği**)
 - Eş zamanlı olarak öğretmen ve yöneticilerin bilgilendirilmesi (**konsültasyon**)
 - Zorbalığın en çok olduğu yerlerin gözetim altında tutulması (kamera)
-

İkinci düzey önleme

- Zorbalık mağduru öğrencilerin belirlenmesi ve grup ya da bireysel danışma hizmetlerinin verilmesi
 - Zorbalık mağdurlarının ve bu davranışı gösteren öğrencilerin ailelerinin eğitilmesi
-

Üçüncü düzey önleme

- **Zorba davranış gösteren** öğrencilerin, başkalarına gözdağı vermeden, arkadaş edinme becerilerinin geliştirilmesi
 - Öğrencinin davranışlarına ilişkin bakış açısı kazanması
 - Neden başkalarını incittiği
 - İkincil kazançlarının ne olduğu
 - **Başkalarına zarar vermeden popüler olmanın** ve arkadaş edinmenin yollarının öğretilmesi
 - Davranış ve öğrenci ayrıştırılarak, öğrencinin davranışlarını dışarıdan bir kişi olarak görmesinin, başkalarının neler hissedebileceği üzerinde düşünmesinin sağlanması
-

Erkek öğrencileri taciz ettiği iddia edilen öğretmen tutuklandı

12 Mart 2016 Cumartesi - 15:55

İzmir'in [Karşıyaka](#) ilçesindeki bir lisede, erkek öğrencileri sözlü ve elle taciz ettiği iddia edilen bir öğretmen tutuklanarak cezaevine konuldu.

Edinilen bilgilere göre, taciz skandalı Karşıyaka ilçesindeki bir meslek lisesinde yaşandı. Okulun edebiyat öğretmeni olan O.Ç., iddialara göre öğrencilerinden bazıları sözlü, bazılarını ise elle taciz etti. Yaşanan olaylardan sonra yedi öğrenci ve ailesi, karakola şikayette bulundu. Öğrencilerin polise verdiği ifadesi ise kan dondurdu. Şikayet üzerine öğretmen O.Ç, hemen polis ekipleri tarafından yakalanarak gözaltına alındı.

SERBEST BIRAKILMIŞTI, BİR ÖĞRENCİ DAHA ŞİKAYET ETTİ

İfade için emniyete götürülen öğretmen, daha sonra işlemlerinin ardından serbest bırakıldı. Aradan bir gün geçtikten sonra ise bir öğrenci daha öğretmenin kendisini taciz ettiğini iddia ederek karakola başvurdu. Polis ekipleri tarafından bir kez daha gözaltına alınan O.Ç, daha sonra ise adliyeye sevk edildi. Edebiyat öğretmeni, çıkarıldığı mahkemece tutuklanarak cezaevine konuldu.

Karaman'da **45 erkek** öğrenciye tecavüz! 14.03.2016

Karaman'da bir öğretmenin tarikat evlerinde **en az 45 erkek** öğrenciye tecavüz ettiği iddia edildi. Ensar Vakfı ve Karaman Anadolu İmam Hatip ve İmam Hatip Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği'ne (KAİMDER) yakın kişilerin kiraladığı evlerde kaldıkları öne sürülen 9 ve 10 yaşlarında bulunan öğrencilere tecavüz eden öğretmen ise tutuklandı.

POLİS OKULA GELDİ

Karaman'da korkunç tecavüz vakası yaşandığı ortaya çıktı. İddialara göre Karaman merkezde bir okulda görev yapan Eğitim Bir Sen üyesi sınıf öğretmeni M.B. sözkonusu tarikat evlerinde kalan öğrencilere özel ders vermek için gidiyordu. M.B. özel ders için gittiği çeşitli evlerde öğrencilere tecavüzde bulundu. Olay bir öğrencinin durumu ailesine anlatması üzerine duyuldu. Şikayet üzerine öğretmen M.B. 4 Mart Cuma günü okula gelen polisler tarafından gözaltına alındı. Savcılıkta ifadesi alınan öğretmen M.B. çıkarıldığı mahkemede tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Zorbalığı Önlemede TÜM OKUL MODELİ (Olweus)

- **Amaç:** Okuldaki tüm personelin olumlu model olduğu bir okul ortamı geliştirmek.
- Hedefte tüm öğrenciler vardır.
- **Mesaj:** Bizim okulumuzda zorbalığa izin verilmez ve zorbalığı sona erdirmek için her şeyi yapacağız.

Müdahaleler:

- Okul düzeyinde
 - Sınıf düzeyinde
 - Bireysel düzeyde
 - Toplumsal düzeyde
-

Okul düzeyinde müdahaleler:

- ❑ Öncelikle okul yönetiminin bu konuda desteğini almalı,
 - ❑ Zorbalığı önlemek için komisyon kurulması,
 - ❑ Okul personeli arasında zorbalığın tartışılması ve değerlendirilmesi,
 - ❑ Zorbalığın okuldaki durumunun tespiti için ölçme araçlarının uygulanması,
 - ❑ Okul personelinin eğitilmesi,
 - ❑ Zorbalığa karşı okul kurallarının belirlenmesi,
 - ❑ Teneffüs ve öğle tatilinde öğrencilerin gözlenmesi ve herhangi bir olayda hemen müdahale edilmesi,
 - ❑ Üniversite vb kurumlardan uzman süpervizyonu alınması,
 - ❑ Velilerin eğitimi,
 - ❑ Öğrencilerin zorbalıkla baş etme konusunda bilgilendirilmesi
-

Sınıf içi müdahaleler:

- ❑ Zorbalık ile ilgili konuların müfredat içinde yer alması,
 - ❑ Zorbalıkla ilgili kuralların ve yaptırımların belirlenmesi ve öğrenciler ile tartışılması,
 - ❑ İşbirliğine dayalı, destekleyici ve sıcak bir sınıf atmosferi oluşturulması,
 - ❑ Öğretmenlerin uygun rol model olması.
-

Bireysel müdahaleler:

- ❑ Zorba öğrenciler ile görüşülmesi, gerektiğinde bireysel yada grupta danışma yapılması,
 - ❑ Mağdur öğrenciler ile görüşülmesi, gerektiğinde bireysel yada grupta danışma yapılması,
 - ❑ Gerektiği durumlarda zorba/kurban öğrencileri sevk etme (hastane, psikiyatri)
 - ❑ Zorba ve kurban öğrencilerin aileleriyle görüşülmesi.
-

Toplumsal müdahaleler:

- ❑ Toplumda zorbalık/şiddet konularının tanınması ve önemsenmesi,
 - ❑ Önleyici toplumsal kampanyalar başlatılması,
 - ❑ Basın ve medya kuruluşlarının bu konuda duyarlı olması,
 - ❑ Uygun rol modellerin oluşturulması,
 - ❑ Yeni eğitim politikalarının desteklenmesi.
-
- ❑ **Norveç'te geliştirilen bu model, ülkemizde nasıl uygulanabilir???**
-

Adalet sisteminde:

- **Suça Sürüklenen Çocuk:** Kanunlarda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen çocuk,
 - **Korunma İhtiyacı Olan Çocuk:** Bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru çocuk.
-

-
- **Mağdur Çocuk:** Kendisine karşı suç işlenen çocuk,
 - **Tanık Çocuk:** Soruşturma ve kovuşturmada bilgi ve görgüsüne başvurulanan çocuk,
 - **Tanık Sıfatıyla Dinlenen Mağdur Çocuk:** Kendisine karşı işlenen suçta bilgi ve görgüsüne başvurulanan çocuk.
-

Hukuksal dayanak:

- ÇHS'nin **18. maddesinde** çocuk yetiştirme sorumluluğunun ana-baba ile birlikte devlete de ait olduğu, ana-babanın sorumluluklarını yerine getirmesinde yasal temsilcilere uygun yardım yapılması gerektiği ve yasal temsilciye rehberlik edilmesi gerektiği;
 - **27. maddesinde** ise hakların uygulanmasında devletin olanakları ölçüsünde çocuğun bakımını üstlenen kişilere maddi yardım ve destek programlarının uygulayacağı düzenlemiştir.
-

Koruyucu ve destekleyici tedbirler:

- Suça sürüklenen, korunma ihtiyacı olan (mağdur çocuklar dahil) çocuk hakkında; öncelikle içinde bulunduğu özel durumlar ve gereksinimleri dikkate alınarak, **ailesinin yanında desteklenmesi**, ailesinin yanında kalmasının çocuğun yararına olmadığı durumlarda ise en son çare olarak kurum bakımına alınmasına yönelik tedbirler, koruyucu ve destekleyici tedbirlerdir.
-

-
- Çocuğun gereksinim duyduğu hizmetlerin aile çevresinden ayrılmadan verildiği tedbirler, *destekleyici tedbirler* olup amacı çocuğun bulunduğu ortam içinde iyileştirilmesidir. Bu tedbirler; çocuğun içinde bulunduğu ortamın iyileştirilmesine yönelik; danışmanlık, sağlık ve eğitim tedbirlerini kapsamaktadır.
 - Destek hizmetlerine karşı çocuğun aile yanında kalmasının yararına olmadığı durumlarda uygulanacak tedbirler ise *koruyucu tedbirlerdir*. Koruyucu tedbirler çocuğun geçici veya sürekli olarak yatılı bir kuruma, koruyucu aile yanına ya da kurum bakımına alınmasına ilişkin tedbirlerdir.
-

Kimler hakkında verilir:

- **Korunma ihtiyacı olan çocuklar:** Korunma ihtiyacı olan çocuk; bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru çocuktur (ÇKK md. 3;)
 - **Mağdur çocuklar:** Bir çocuğun bir suçun mağduru olduğu durumlarda suçu işleyene karşı ceza yargılaması süreci devam ederken çocuğun korunması ve desteklenmesi gerekebilir.
 - **Ceza yargılaması devam ederken çocuğun ikincil mağduriyetini önlemek, suçun etkilerini azaltmak ya da ortadan kaldırmak için çocuk mahkemesinden bu konuda bir tedbir kararı alınması talep edilebilir.**
-

-
- **Suça sürüklenen çocuklar:** Yapılan soruşturma sonunda, 0-12 yaş grubu arası veya 12-15 yaş arasında olup da işlediği fiilin hukuki sonuçlarını algılama ve bu fiille ilgili davranışlarını yönlendirme yeteneğine sahip olmadığı anlaşılan suça sürüklenen, 15-18 yaşında sağır ve dilsiz olup işlediği fiilin hukuki sonuçlarını algılama ve bu fiille ilgili davranışlarını yönlendirme yeteneğine sahip olmadığı anlaşılan suça sürüklenen ve ceza sorumluluğu olmayan çocuklar hakkında ceza kovuşturması yapılmazken, çocuklara özgü güvenlik tedbirlerine başvurulur (TCK m.31, ÇKK m.11).
-

Mahkeme kararı:

Bu tedbirlerden,

- • **Danışmanlık tedbiri**, çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol göstermeye,
 - • **Eğitim tedbiri**, çocuğun bir eğitim kurumuna gündüzlü veya yatılı olarak devamına; iş ve meslek edinmesi amacıyla bir meslek veya sanat edinme kursuna gitmesine veya meslek sahibi bir ustanın yanına yahut kamuya ya da özel sektöre ait işyerlerine yerleştirilmesine,
-

-
- **Bakım tedbiri**, çocuğun bakımından sorumlu olan kimsenin herhangi bir nedenle görevini yerine getirememesi hâlinde, çocuğun resmî veya özel bakım yurdu ya da koruyucu aile hizmetlerinden yararlandırılması veya bu kurumlara yerleştirilmesine,
 - **Sağlık tedbiri**, çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığının korunması ve tedavisi için gerekli geçici veya sürekli tıbbî bakım ve rehabilitasyonuna, bağımlılık yapan maddeleri kullananların tedavilerinin yapılmasına,
 - **Barınma tedbiri**, barınma yeri olmayan çocuklu kimselere veya hayatı tehlikede olan hamile kadınlara uygun barınma yeri sağlamaya yönelik tedbirlerdir
-

Bu tedbirlerden

- • **Danışmanlık ve barınma tedbirleri**, **Milli Eğitim Bakanlığı**, Yerel Yönetimler ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu² ve yerel yönetimler;
 - • Bakım tedbirleri, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu;
 - • **Eğitim tedbiri**, **Milli Eğitim Bakanlığı** ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
 - • Sağlık tedbiri, Sağlık Bakanlığı tarafından yerine getirilecektir (ÇKK m.45).
-

-
- **Gizlilik:**
 - MADDE 26 – (1) Çocuklara ilişkin koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarının alınması ile uygulanmasına ilişkin tüm süreçlerde çocuğun avukatı hariç olmak üzere çocuğun kimliği, adresi, fotoğrafları, yaşadığı travmalar gibi çocuğa ve yakınlarına ait her türlü bilgi ve bu bilgilerin yer aldığı **rapor ve belgeler** ile kayıtlar gizli tutulur. Yazışmalar gizlilik ilkesine uygun bir şekilde gerçekleştirilir.
-